

Historische feiten

1. Werkkamp

Aan de Middenweg te Vledder staat de sterk verbouwde *barak*, het enige dat resteert van het kamp. Op 10 januari 1942 kwamen de eerste joden hier aan en op 2 oktober van dat jaar werden de 180 mannen op transport gesteld naar Westerbork, van waar zij gedeporteerd werden naar de vernietigingskampen in Duitsland. Slechts één van hen heeft het overleefd.

Het kamp Vledder werd later gebruikt door de Nederlandsche Arbeidsdienst (NAD) en was bestemd voor jongeren die in de geest van het nationaal-socialisme een vorm van dienstplicht verrichtten.

Werkkamp Vledder.

Monument bij de barak herinnert aan de joden die in 1942 in het kamp verbleven. De veldkei is geplaatst in 1995.

2. Monument Vledderveen

Monument voor de joden uit het werkkamp te Vledder die hier een weg hebben aangelegd. Later is deze Jodenweg genoemd. Het voedselrantsoen dat tewerkgestelden kregen was lang niet voldoende voor het zware werk. Door de bewoners van

Vledderveen werden zij daarom op allerlei manieren geholpen aan extra voedsel en kleding.

Monument aan de Jodenweg Vledderveen.

3. Monument aan de Heunderweg Doldersum Wateren

Rijdend in de richting van Doldersum naar Wateren ligt het monument rechts op ca. 70 m. van de weg. Het monument is voor zes gefusillieerde mannen van de Nederlandsche Arbeidsdienst. In de nacht van 7 op 8 september 1944 vond er een overval plaats op het

werkkamp van de NAD te Vledder. Jonge leden van enkele in de regio opererende knokploegen hadden contacten gehad met NAD-ers die het kamp wilden ontvluchten, omdat ze bang waren door de Duitsers te worden ingezet op gevaarlijke plekken. Ze wilden onderduiken. In de bossen nabij Doldersum waren schuilholen aangelegd, waarvan één voor de overval aan enkele potentiële vluchtelingen werd getoond.

De overval werd omstreeks middernacht uitgevoerd en achttien jonge mensen gingen met de overvallers mee. Negen gingen naar een schuilplaats nabij Doldersum. Deze onderduikers zijn niet ontdekt, ondanks grote inspanningen van de Sicherheitspolizei. De andere negen werden ondergebracht in een groter hol nabij de weg Doldersum - Wateren, met de opdracht het hol beslist niet te verlaten. Twee jongens, die eerst ook vluchtplannen hadden, bleken in het

kamp in Vledder te zijn achtergebleven. Zij hadden echter wel het hol van te voren gezien en sloegen bij de ondervraging uiteindelijk door. Zij werden gedwongen ter plekke het hol aan te wijzen. De negen onderduikers werden uit het hol gehaald waarna twee Nederlandse politieagenten op beestachtige wijze probeerden uit hun te krijgen wie de verzetsmensen waren die ze hadden geholpen. Twee NAD-ers slaagden erin de Sicherheitspolizei er van te overtuigen dat ze door de overvallers gedwongen waren om mee te gaan naar het hol. Zij mochten uittreden en de andere zeven werden zonder pardon neergeschoten. Eén van de bij Doldersum gefusilleerde jongens heeft het er levend afgebracht, waarschijnlijk omdat hij buiten bewustzijn raakte. Zwaar gewond wist hij te ontkomen en onderdak te vinden bij de in de buurt wonende boer Pieter Oosterhof aan de Huenderweg in Wateren.

33. Monument aan de Brink

Monument op de Brink in Vledder voor alle gevallen in de Tweede Wereldoorlog. Het is een 35 ton wegende veldkei die is gevonden in de buurt van Doldersum. Op de kei is een plaquette aangebracht met daarop de namen van de gevallen. Het monument is op 4 mei 1948 onthuld.

//